

מבשר טוב

סעודה ג' פרשת ראה תשע"א

א

בפסוק "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, את הברכה אשר תשמעו אל מצוות ד' אלקיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום, והקללה אם לא תשמעו אל מצוות ד' אלקיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום" כו'.

והנה כמה דקדוקים יש בהני פסוקים, ראשית מהו הלשון "ראה" היה לו לכתוב אנכי נותן לפניכם היום.

ועוד מדוע הוצרך לכתוב אנכי נותן "לפניכם" הרי סגי שיכתוב אנכי נותן לכם ברכה וקללה, גם צריך ביאור מהו הלשון "היום" ולמה ירמז.

ובעיקר הדברים שכתוב אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה, יש לבאר מדוע כתב ברכה וקללה, הלוא שני דברים נפרדים והפוכים המה, והו"ל למיכתב ברכה או קללה שהרי אם ישמרו בני ישראל אל מצוות ד' יזכו לברכה וח"ו אם לא יענשו בקללה, ומדוע כתב בחדא מחתא ברכה וקללה הלוא דבר הוא.

ובהמשך הפסוקים "את הברכה אשר תשמעו" ובקללה נאמר "אם לא תשמעו" ויש לבאר שינוי הלשון מדוע בברכה נאמר אשר תשמעו ובקללה נאמר "אם לא תשמעו" ומדוע שינה לשונו בקללה מאשר בברכה.

ב

ונראה לבאר הענין ובהקדם דברי המדרש על הפסוק ראה אנכי: "ד"א ראה אנכי א"ר אלעזר משאמר הקב"ה הדבר הזה בסיני באותה שעה [איכה ג] מפי עליון לא תצא הרעות והטוב וכו" ע"כ.

והיינו שהקב"ה במאת אינו משפיע על העולם אלא טובה וברכה בלבד שיסוד כל ההשפעות משמים אינן אלא טובה, והשינוי בהם אינן אלא שינוי חיצוני שיש לפעמים והברכה בהסתר היא וכלפי חוץ נראה כקללה ח"ו, אך באמת בפנימיות הדברים אינו אלא טובה שהיא מכוסה.

וכאשר האדם רואה לפעמים דבר שנראה כהיפך הטוב ח"ו בל יטעה לחשוב שרעה הוא, אינו כן אלא באמת אך טובה וברכה יש כאן. ואלא שהוא בהסתר ובכיסויים מחמת סיבה מיוחדת [יתבאר לקמן אי"ה] מאתו יתברך שתהא הברכה בהסתר ובכיסוי אך ביסוד הדבר אינו אלא ברכה וטובה עצומה אף שאינו נראה כעת.

ונמצא דבאמת הכל מאתו יתברך ברכה הוא אלא שיש ב' אופנים של ברכה יש ברכה שהם חסדים מגולים שנראה כלפי כל שהוא ברכה, ויש ברכה שהיא בהסתר שאינה נראה והם חסדים בהסתר מאתו יתברך.

ויש להמשיל הדבר לסוגי פירות שישנם פירות שהכל רואים את טובתם מיד ואין להם קליפה המסתרת כלל, וישנם שכדי להגיע לטובתם ומתיקותם צריך להוריד הקליפה שלהם שהפרי מוסתר בקליפה מבחוץ, ועוד ישנם פירות שקליפתם לא רק שמסתרת טובתם ומתיקותם אלא שהקליפה עצמה מלאה בקוצים ודוקרנים, וכאשר יטול האדם הפרי בידו אך יכאב לו מחמת החלק החיצוני שהוא הקליפה, אך באם בר דעת הוא יבין שאין זה אלא הקליפה החיצונית אך בתוכו פנימה מה מתוק הפרי וטוב הוא, אלא שצריך רק לידע איך להוריד הקליפה החיצונית ולהגיע אל פנימיות טוב הפרי שנתן לו השי"ת.

א

וכמו כן ממש בברכות שמשפיע השי"ת לעמו ישראל, יש ברכות שמיד מרגישים ורואים את טובתם, ויש ברכות שעדיין אין נראה תועלתם אלא לאחר שנוריד קליפתם החיצונה, וביותר יש ברכות אשר בחיצוניותם הם דוקרים ונראים כקללות ח"ו, אך המבין והמתבונן יראה שאינם אלא ברכות אלא שהם מוסתרים בקליפה קשה אך באמת טובים הם עד למאד.

ג

ובאמת כל הקללות והתוכחות שנאמרו בתורה כגון בפרשת בחוקותי ובפר' כי תבוא מביא א"ז בסה"ק תולדות אדם [פר' בחוקותי] בשם הזוהר הקדוש שלעתיד לבוא יתגלה שכולם אינן אלא ברכות אלא שהם בהסתר וזל"ק: "ובכל התוכחה מרומז ברכות כמאמר הזוהר חדש שלעתיד יהיה מכל התוכחות ברכות, כי בתוכחות מרומז ומעוטף בהסתר רק ברכת השם יתברך" עכל"ק.

והרבה יש מזה בספרים הקדושים שביארו כל אותן התוכחות באופן שהם ברכות גדולות, וכמו שנתבאר מדברי הזוה"ק דכולם הם ברכות אלא שהם בהסתר.

ובאמת יש להוכיח זאת מהגמרא במועד קטן [ט:]: "רבי יונתן בן עסמי ורבי יהודה בן גרים תנו פרשת נדרים בי רבי שמעון בן יוחי איפטור מיניה, אמר ליה לבריה בני אדם הללו אנשים של צורה הם זיל גביהון דליברכוך אזל אשכחינהו כו'. אמרו ליה מאי בעית הכא אמר להו דאמר לי אבא זיל גביהו דליברכוך, אמרו ליה יהא רעוא דתזרע ולא תחצד תעייל ולא תיפוק תיפוק ולא תעייל ליחרוב ביתך וליתוב אושפיזך לבלבל פתורך ולא תחזי שתא חדתא. כי אתא לגבי אבוא אמר ליה לא מבעיא דברוכי לא בירכן אבל צעורי צעורן, אמר ליה מאי אמרו לך הכי והכי אמרו לי אמר ליה: הנך כולהו ברכתא נינהו תזרע ולא תחצד תוליד בנים ולא ימותו תעייל ולא תיפוק תעייל כלתא ולא לימותו בנך דליפקון תיפוק ולא תעייל תוליד בנתא ולא ימותו גוברייהו וליהדרו לותיך ליחרוב ביתך וליתוב אושפיזך דהאי עלמא אושפיזך וההיא עלמא ביתא דכתיב קרבם בתימו לעולם אל תקרי קרבם אלא קברם לבלבל פתורך בבני ובנתא ולא תיחזי שתא חדתא דלא תמות אנתך ולא תנסב אינתתא אחריתי" ע"כ.

ומבואר דרשב"י שלח את בנו ר' אלעזר שיבקש ברכה מאותם אנשי צורה, ואולם כאשר בא אליהם היה נראה שהם מקללים אותו ונצטער, וכאשר בא אל אביו גילה לו שכל אותם הקללות ברכות גדולות היו, אלא שהיו בהסתר אך באמת ברכות טובות היו עד מאד.

ד

ואלא דאכתי יש לבאר מדוע עביד הקב"ה הכי שנותן לפעמים ברכות באופן שנראה כקללות דלכאורה מאחר דחסדים המה, הרי שיבואו באופן של חסדים מגולים ופשוטים ומדוע הוצרך השי"ת להורידם באופן כל כך בהסתר שיהיו נראים כקללות ח"ו.

אמנם הסיבה לכך היא משום המקטרגים שכאשר האדם אינו ראוי כל כך לברכות, ואם יבואו הברכות בגילוי ממש הרי יעורר עליו קטרוגים גדולים למעלה, על כן השי"ת בחכמתו מביא עליו אותם הברכות בהסתר ובכיסויים גדולים עד כדי כך שהם נראים כקללות למען לא ישטין השטן והמקטרג ח"ו.

ועוד סיבה יש בזה דלפעמים כאשר האדם אין ראוי לאותם החסדים באופן מגולה ואין לו את הכלים הראויים לכך, הרי יכול לגרום שיהא להחיצונים שפע ויניקה מההשפעות הקדושות הנשפעות אליו מאת הבורא ב"ה. ולכך כדי שלא ינקו החיצונים משפע הקודש הוצרך השי"ת לעטוף אותם הברכות בצורה ובאופן של קללה ח"ו, ואכן הברכה באה בהסתר בתוך מה שנראה כקללה, ואז לא יבוזו אחרים יגיעו ולא ינקו הסט"א מהשפעתו.

ומעתה נבאר הכתוב "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה" ולא נאמר ברכה או קללה משום שבאמת אין כאן ב' דברים אלא ההשפעה משמים אחת היא והיא לטובה וברכה אלא שצריך האדם להתבונן כדי לראות שאף כשאין רואים מיד את הטובה, מכל מקום באמונתו בו יתברך שמאתו לא תצא הרעות אלא טובות, יזכה ויבחין באמת שהכל הוא טובה ואף כי מוסתרת היא.

וכוונת הפסוק באומרו "ראה" היינו שתתבונן בפנימיות הדברים, שהרי בחינת ראייה אמיתית הוא לראות בפנימיות הדבר וכמו שהיה בחינה זו בבית המקדש לאורה של מנורה וכן במשכן על ידי עמוד הענן וכמו שהובא

בתוס' שבת [כב:]: "מ' שנה היה מאיר להם עמוד ענן בכל המקומות כדאמרינן בברייתא דמלאכת המשכן היה מסתכל בטפיח ורואה בו, ויודע מה בתוכו בחבית ויודע מה בתוכה כו" ע"כ, וזהו בחינה אמיתית של ראייה שרואים הדבר בפנימיותו וכמו"כ כוונת הכתוב "ראה" היינו כאשר תסתכל בפנימיות הדבר, הרי תראה שאף מה שנראה קללה ח"ו באמת אינו אלא טובה וברכה.

ה

ועוד יש לבאר בענין דיש לפעמים שהשי"ת שולח ברכה על האדם, והיינו דבמקור ההשפעה הוא ברכה גדולה ואלא דהאדם עצמו מאחר דאין לו הכלים הראויים הרי הוא הופכו ח"ו לקללה.

ויסוד הדברים יבוארו על פי המאמר הידוע מהבעל שם טוב הקדוש זי"ע שאמר: "שהגן עדן וגיהנם הם לא רק בעולם הבא אלא שישנה בחינה של גיהנום וגן עדן גם בעולם הזה", והיינו שהאדם בעצמו מקלקל ההשפעה שבאה לטובה ויכולה להפוך לו לקללה ח"ו.

ודברי הבעש"ט יש לרמז בדברי הגמרא ברכות [יז.]: "כי הווי מפטרי רבנן מבי רבי אמי ואמרי לה מבי רבי חנינא אמרי ליה הכי עולמך תראה בחייך כו" ועולמך הכוונה עיקר עולמו שהוא עולם הבא ועל כך ברכוהו שיהא רואה עולמו היינו הגן עדן שלו עוד בעודו בעולם הזה.

והענין בזה הוא דכאשר האדם יש לו הכלים הראויים לברכה הרי שהשפעת השי"ת אליו תהיה בברכה אך כאשר אין לו הכלים הראויים לכך הרי יכול ח"ו להפוך לקללה, ובזה מבואר דהאדם בעצמו יכול להפוך עולמו כבר בעולם הזה לגן עדן כאשר זוכה שכל השפעותיו יהיו אך לטובה וברכה.

ויש לבאר הדברים על פי יסוד הגמרא בברכות [ו:]: "ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר וגו' ענני ה' ענני ענני ענני שתירד אש מן השמים וענני שלא יאמרו מעשה כשפים הם", והרי דברי הגמרא תמוהין ביותר שהרי מעיקרא היה כל המערכה שאמר אליהו לכל העם עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים וכו' וקבעו שבכך יבחנו ויתבאר אמונתם אם תרד האש על קרבנם של נביאי הבעל או להבדיל של אליהו ויכירו וידעו כי ד' הוא האלקים וא"כ מהו החשש שעתה יאמרו מעשה כשפים הם.

וביאר הענין זקניי בסה"ק תולדות אדם וזל"ק: "בברכות (דף ט:): ענני ה' ענני. ענני שתירד האש, וענני להסיח דעתן שלא יאמרו מעשה כשפים העדר הם. ביאור הדבר, מה שהיה חושש שלא יאמרו שהם מעשה כשפים, כי הנה הנפקא מינה בין איזה אות או מופת שבא על ידי הקדושה לבין שבא על ידי כשפים, כי אם בא על ידי קדושה, מוסיף תשוקה בלב אדם לעבודת ה'. מה שאין כן על ידי כשפים, דאדרבא מכחישים פמליא של מעלה, כמו שארז"ל (חולין ז.): דמשום הכי נקרא כשפים כו'. והנה נודע כי אם השפע הקדושה באה על אדם שאיננו ראוי לקבלה, הן מצד עצמו או מצד חסרון הכנתו, שלא הכין את עצמו לקראת השלימות ההוא, אזי לא די שלא ישלימו, אלא אדרבא השפע ההוא יגרום לו או קלקול. וכמו בסוטה, אף שמשקין אותה מה שנמחק משם הוי"ה שהוא רחמים, מכל מקום מפני שהיא אינה ראויה, נהפכו לה המים "לנפיל ירך וכו'", (במדבר ה כב). מה שאין כן אם "ונקתה", אז גורם לה שלימות, "ונזרעה זרע".

"וזה שהיה ירא כאן אליהו זכור לטוב, כי כאשר ירד האש - שהוא שפע קדושה מעצם הרוחניות, בודאי יקלקל שפע ההוא לב נביאי הבעל יותר מקודם, והם לא יבינו שהם בעצמם הגורמים לקלקולם, ויאמרו שמעשה כשפים הם, כי אם היה מכח הקדושה היה מחזירים למוטב כנ"ל. לזה ביקש אליהו, שהשם יתברך יסיח דעתם ממחשבה זו" עכ"ל ק.

והיוצא מדבריו הקדושים שכאשר אין להאדם את הכלים הראויים לקבל ההשפעה האלקית הרי אדרבה לפעמים יכול לגרום לו לקלקול ח"ו, עד כדי כך שהיה חשש שאותם שלא היו ראויים להגילוי הגדול בהר הכרמל היה גורם להם שיאמרו מעשה כשפים הם שענין כשפים מבואר בחז"ל שמכחישים כח פמליא של מעלה, וכל זה משום שלא היה להם הכלים הראויים, ולכך הוצרך לתפילה מיוחדת ענני שלא יאמרו מעשה כשפים הם.

ויסוד הדברים מבוארים בדברי הנועם אלימלך זיע"א [פרשת וארא] וזל"ק: על הפסוק "כי ידבר אליכם פרעה תנו לכם מופת. הנה מלת לכם אינו מדוקדק תנו לי היה לו לומר שבוודאי רצה פרעה שיתנו לו מופת. ועוד יש לדקדק אחר שהראו לפניו מופת שהמטה נהפך לתנין ויעשו גם החרטומים כן מה היה צריך פרעה חיזוק הלב כמ"ש ויחזק לב פרעה הלא ממילא מאחר שראה שגם החרטומים עשו כן אין צריך חיזוק לזה.

אך נראה פשוט דהנה האדם המלומד בניסים שהשם יתברך עושה לו נם בכל עת אזי הוא תמיד חידוש ונפלא בעיניו הגם שרואה שהשם יתברך עושה לו תמיד ניסים אף על פי כן הוא מפליא הדבר לחידוש גדול אל העושה דבר חידוש פעם אחד על ידי כישוף וכדומה אזי בפעם שנית אין חידוש בעיניו לכלום מאחר שעשה בעצמו פעם אחד. וזהו שאמר השם יתברך ברוך הוא כי ידבר אליכם פרעה תנו לכם מופת פירוש שתעשו מופת כזה שגם לכם יהיה למופת ולחידוש זה יהיה ודאי דבר ה' ולכן כתיב וישלך אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו. וגבי חרטומים כתיב ויעשו גם הם בלטיהם כן ולא כתיב לפני פרעה שהבין שהוא דבר ה' מחמת שראה שגם בעיני משה ואהרן היה לחידוש. אבל בחרטומים לא היה שום חידוש לא להם ולא לפרעה כי ידעו שעושים על ידי שטותיהם ולכן נאמר שפיר ויחזק לב פרעה שהיה צריך חיזוק הלב כי הבין שאין בהם ממש ואף על פי כן היה מחזק את לבו וזהו בשרתי צדק בקהל רב רוצה לומר כשאני מבשר איזה דבר חידוש בקהל רב אף על פי כן בהיות הדבר הזה. הנה שפתי לא אכלא מלשבח ולהודות על הדבר הגדול אף שאני מלומד בכך וזה הוא מחמת שזה דבר ה' וק"ל עכ"ל"ק.

ומוכן מדבריו הקדושים דכאשר בא השפעה מלעילא ומצד הקדושה הוא הרי שהוא מרומם את האדם ומביאו להתפעלות עצומה מנפלאות ד' ומביאו להתקרב אל השי"ת, אך כאשר אין האדם זוכה ח"ו ואין לו הכלים הראויים הרי אפשר שההשפעה תבוא לו לקללה ויקררו בעבודת השי"ת, וכפי שפירש התולדות אדם שלא יאמרו מעשה כשפים הם.

וזאת הסיבה שרואים לפעמים אנשים שיש להם שפע גדול ועשירות וכו' אך ההשפעה עליהם היא לרעה והוא משום שאין להם את הכלים לכך, ואיתא מהרה"ק מלובלין ז"ע שאמר שלפעמים אין זוכה האדם והשפע הבא אליו מצד הטומאה הוא ח"ו.

ואיתא בשם אא"ז הרה"ק הרבי רבי ירחמיאל מפשיסחא זצוקלה"ה שאמר בזה"ל: הסימן לידע אם אחד נתעשר או שעלה לגדולה להיות רב או נשיא, אם הוא מסטרא דקדושה או ח"ו להיפך, הוא: אם אחרי התגדלו הוא באותו בחינה שהיה מקודם, והממון או הכבוד לא פעלו בו שינוי לגריעותא הוא סימן שהוא מסיטרא דקדושה. ובאם אחרי שנתעשר נתקלקל ר"ל, הוא סימן שאותו התנשאות איננו מצד הקדושה והממון והכבוד שהשיג הוא כדי לשלם לו שכרו בעולם הזה, על דרך [דברים ז י] ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו" עכ"ל"ק.

1

ומעתה יש לבאר דברי הפסוק "ראה אנכי נותן לפניכם היום, דהיינו שהדבר מונח לפניכם שבכוחכם אתם להחליט הדבר אם הוא ברכה או קללה ח"ו שבאם תזכו אזי יהא הדבר לברכה וח"ו להיפך יהא נהפך לקללה.

וממשיך הכתוב את הברכה "אשר תשמעו" ולשון תשמעו היינו לשון הבנה לעומק היינו כאשר תתבוננו ותראו שהשי"ת משפיע לכם מן השמים ברכה והדבר תלוי בידכם שיהא נשאר בברכה או להיפך ח"ו.

ואכן גדול כחו של איש ישראל להשפיע במעשיו ויכול הוא להפוך קללה לברכה וכן להיפך וכדאיתא בסה"ק נועם אלימלך [פרשת ויצא] שבכח הצדיקים לבטל גזירות על ידי שהם עושים שמים חדשים ששם לא היו הגזירות וזל"ק: "וכבר אמרתי הטעם שהצדיק יכול לבטל הדינים הקדושים ברוך הוא גוזר והצדיק מבטל הוא על ידי זה מחמת שהגזירה נגזרה באיזה עולם והצדיק עושה שמים חדשים ונמצא לא היה הגזירה בזה העולם וממילא הגזירה בטילה" עכ"ל"ק.

וזהו פירוש הפסוק "ראה אנכי" ומרמז על "אנכי ד' אלקיך" היינו שאנכי מכניס בכך כחות עצומים לברכה או ח"ו להיפך שהכל תלוי בהאיש הישראלי וכחו רב בשמים ובארץ.

והדרך שיהא בכחו של איש הישראלי לעשות הכל לברכה היינו "אשר תשמעו" שתבינו ותתבוננו בגודל הכח שנתן לכם השי"ת, אך "אם לא תשמעו" היינו שלא תבינו ולא תתבוננו אזי יכול ח"ו ליהפך לקללה.

2

ובאמת בעצם מעשיו של האדם לפעמים יכול להוות לברכה ולהיפך, והיינו כאשר הוא עושה ברצון טוב ובשמחה ואף כאשר אינו מחוייב הוא מקיים ברצונו, הרי הוא לברכה וזהו יסוד קבלת התורה שהיה ברצון שאמרו "נעשה ונשמע" ואז כל מעשיו הם לברכה.

ואולם כאשר אינו עושה אלא כדי להיפטר ולצאת ידי חובתו אך לא בשמחה וברצון כלל הרי הוא ח"ו להיפך וכדאיתא בחז"ל דפורענות ראשונה שהיה בישראל שנסעו מהר ה' לפי שלמדו הרבה תורה בסיני ונסעו משם מהר כתינוק הבורח מבית הספר וזהו פורענות ראשונה, ובכהאי גוונא נהפך לו לקללה ח"ו, וזהו כוונת הפסוק "לפניכם" היינו שהדבר מונח לפניכם שתלוי בכם אם יהא לברכה או להיפך.

ואיתא בספה"ק שבכל מקום שכתוב "היום" הוא מרמז לראש השנה והיינו דאף דבראש השנה נכתב ונגזר כל מה שיהא על האדם במשך השנה אך ביד האדם להפוך הדברים שיהיו נהפכים לברכה והיינו אשר אנכי נותן לפניכם היום הרי הוא לפניכם שתהיו יכולים לעשותו לברכה או להיפך.

וזקיני בסה"ק תולדות אדם כתב על הפסוק ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך וזל"ק: "או יאמר ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגוך. תיבת 'והשיגוך' אינו מובן, דלשון זה נופל על מי שירצה לברוח, דאף על פי כן ישיגהו, ומהיכי תייתי לברוח מן הברכות, שיצטרך לומר שישגהו. בשלמא גבי קללות שייך לומר והשיגוך, כי דרך האדם לברוח מקללות, על זה צריך לכתוב 'והשיגוך'. אבל הברכות - מי הוא זה שבורח מהם, עד שהוצרך להבטיחו שישגהו. גם למאי כתיב 'והשיגוך', הוא ודאי כשהקדוש ברוך הוא שולח ברכתו עד מהרה ירוץ דברו, א). (תהלים קמז טו), והצליח את אשר חפץ, (ישעי' נה יא)".

"אך ענין דבר זה כמדומה לפי דעתי, כי לאשר כי השפע הטוב באה תמיד מעצם הרוחניות, הוא רצונו יתברך שמו, לזאת, אף אם נגזר הטובה על האדם, מכל מקום בעת שצריכה לחול על האדם, אם יש לו אז איזה מחשבה או דיבור אשר לא טובה, אין השפע יכול לחול עליו - אף שהוא זכאי בכללו, וכבר ירד השפע למטה בשבילו - מכל מקום לא היתה יכולה לחול עליו. לזה הבטיח הכתוב: שאם נשמור מצותיו, אזי יראה הבורא יתברך שיביא עלינו הטובה בעת שתשיגנו, היינו: שיראה להביא עלינו השפע בעת שנהיה נקי וראוי לקבל השפע, לזה אמר והשיגוך".

ובדרך זה יש לומר גם כן והשיגוך, דכתיב גבי קללות, כי אפילו רשע גמור אם בעת שצריך לבוא עליו הרעה עוסק באיזה דיקדוק מצוה, או שיש לו אז הרהור תשובה - שוב אין הרע יכול לחול עליו אז. לזה אמר: אם ח"ו ירבה להרשיע, אזי יראה הקדוש ברוך הוא בהשגחתו, שיבואו אליו הקללות בעת שישגהו, היינו: בעת שלא יהיה לו הרהור טוב". עכל"ק.

והיוצא מדבריו יסוד גדול, דבאמת אף שכבר נגזר הדין על האדם ונקצב לו שפע גדול שצריך לקבלו מצד הדין שנגזר עליו בר"ה ויום הכפורים מכל מקום עדיין ישנם תנאים וגדרים שצריך שיהא להאדם המקבל השפע.

ויש להוכיח הדבר מהגמרא בראש השנה [יז]: דאיתא שם: "עיני ה' אלהיך בה עתים לטובה עתים לרעה עתים לטובה כיצד הרי שהיו ישראל רשעים גמורין בראש השנה ופסקו להם גשמים מועטים לסוף חזרו בהן להוסיף עליהן אי אפשר שכבר נגזרה גזרה אלא הקדוש ברוך הוא מורידן בזמנן על הארץ הצריכה להן הכל לפי הארץ עתים לרעה כיצד הרי שהיו ישראל צדיקים גמורין בראש השנה ופסקו עליהן גשמים מרובין לסוף חזרו בהן לפחות מהן אי אפשר שכבר נגזרה גזרה אלא הקדוש ברוך הוא מורידן שלא בזמנן על הארץ שאינה צריכה להן" ע"כ.

הרי שאף כאשר מושפע על האדם שפע טוב צריך שיבוא בזמן שהאדם ראוי אליו ויהא לברכה ולא להיפך ח"ו.

ח

וגם עצה לזה שיהא נהפך לברכה אפשר לפרש לפי מה שכתב אמו"ר זי"ע בחלקת יהושע שלשון אשר תשמעו היינו שתהיו באחדות וזל"ק: "ראה לשון מציאה כדאתא מאי מצאתיה ראיתה, מתי מוצאים השי"ת ע"י אחדות וזה מרמז נותן לפניכם וכו' אשר תשמעו לשון אסיפה כמ"ש וישמע שאול את העם כן יזכני השי"ת לאחדות ולשלום אכ"ר" עכל"ק.

והיינו דכאשר האדם באחדות הרי הוא בשפלות ובענווה ואז זוכה שהשפע הבא אליו הוא לברכה ולא לקללה ח"ו ואין שייך שיחול עליו גזר דין קשה וקללה כלל, ואיתא בסה"ק ברכת טוב בשם היהודי הקדוש דהאדם שהוא בבחינת "אין" היינו שהוא בביטול ומתוך ענווה ושפלות רוח הרי אין שייך שיחול עליו כלל מידת הדין, והרי זה כמו שנתבאר דע"י ענווה ומידות טובות זוכין לינצל מכל רע.

ועוד עצה לזה איתא בסה"ק נועם אלימלך דע"י שנותנין צדקה ומתן בסתר זוכים להפך הדינים לרחמים ועי"ז זוכה האדם שהכל יתהפך לו לברכה.

יעזור השי"ת שנזכה לשפלות וענווה ועי"ז נזכה לרחמים וחסדים מגולים שיהא הכל לטובה וברכה ולעשות תשובה באמת, ועי"ז נזכה לישועה כללית ורחמים וחסדים מגולים בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

לקבלת הגליון מידי שבוע למייל שילחו מייל לכתובת m0732951213@gmail.com